

IRAKASKUNTZA-GIDA

2018/19

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

4. maila

IRAKASGAIA

25782 - Komunikazioa Euskaraz: Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Arloa

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasketa planen helburuetan zehazten den bezala, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzien Graduko ikasleek arlo hauetan aritzeko gaitasun orokorrak eskuratuko dituzte: hezkuntzan, osasungintzan, kirol eta aisialdian eta kudeaketan. Edozein gizartetan goi mailako tituludunek ardura berezia dute hizkuntza-komunitateari begira. Haiek sortutako testuek eta mezuek hizkuntzaren estandar formala errespetatu behar dute eta egokiak izan behar dira dagokion komunikazio-egoeraren arabera. Horrenbestez, etorkizuneko profesionalak trebatu egin behar dira gauza izan daitezzen hizkuntza-baliabide egokienak erabiltzeko eta euren bizitza akademiko eta profesionalean komunikazio-egoera bakoitzari behar bezala erantzuten jakin dezaten.

Bestalde, euskara hizkuntza gutxitua izanik, ez du oraindik gaztelaniak duen hedakuntza eta erabilera kirolaren eta jarduera fisikoaren arloan zein aisialdiaren esparruan; gure ikasleek, etorkizuneko profesional aditu gisa jardungo duten neurrian, garrantzizko eragileak izango dira euskararen normalizazioan, eta horrenbestez, hizkuntzaren alderdi normatiboak zein pragmatikoak ezagutu behar dituzte, ahoz zein idatziz aritzeko. Unibertsitateko Plan Gidariak oso aintzat hartzen du ardura hori eta bere ekarpena egiten du Euskararen Araua eta Erabilera eta Komunikazioa Euskaraz ikasgaiekin.

Irakasgai honek, bada, gizartearen arlo ezberdinetan eragile aktibo eta arduratsuak izateko egin behar duten bidean lagungarri izango zaien hainbat baliabide jarriko du ikasleen esku; beti ere, testuinguru profesionaletako eskakizunei egokiro erantzuteko funtsezkoak diren ahalbide komunikatibo eta linguistikoak jomugan.

Komunikazioa Euskaraz ikasgai honek arloko hizkeraren estandarizazioari egin nahi dio ekarpena. Espezialitate eremuko testu akademiko eta profesionalak landuko dira (idatziak edo/eta ahozkoak) ikaslea haien espezifikotasunaz jabe dadin.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

1. gaitasuna: Espezialitate arloan ohikoenak diren testuak identifikatzea eta komunikazio-egoeraren arabera ezaugarritzea, bereziki egoera formaletan eta ez-formaletan duten erabileraren arabera.
2. gaitasuna: Jarduera fisikoaren eta kirolaren zientzien arloko ahozko zein idatzizko testu-genero aukeratuak ulertzea, interpretatzea, eta ahoz zein idatziz ekoizteko gauza izatea, bereziki, haien alderdi linguistiko, komunikatibo eta testualak kontuan hartuta (edukien planifikazioa, kohesioa, konexio, koherentzia, zuzentasun gramatikala, e.a.).
3. gaitasuna: Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea hizkuntza-baliabideen formari, esanahiari eta erabilerari buruzko informazioa lortzeko, bereziki Interneten eskuragarri daudenak.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. Komunikazioaren helburuak, egoerak (baldintza fisikoak, mintzaideen ezaugarriak, euskarriak eta baliabideak …), gaiak, gaien trataera, egoera formalak eta ez-formalak.
2. Espezialitateko hizkera eta lexiko sorkuntzarako bideak.
3. Iritzia emateko testuak: Iritzi-artikuluak eta debateak.
4. Azalpena ahoz eta idatziz emateko testuak.
5. Euskaraz lan egiteko baliabide informatikoak eta kontsulta-tresnak

EGITARAU PRAKTIKOA

• Arloko testu akademikoaren identifikatze, ezaugarritze eta sailkatzea.

• Arloko testu profesionalen identifikatze, ezaugarritze eta sailkatzea.

• Informazioa eskuratzeko eta emateko testu-generoen lanketa; haien ahozko eta idatzizko ekoizpena (Wikipediarako testu idatzia, YouTuberako ahozko testua, jendaurreko ahozko aurkezpena, dibulgazio-testuak, txostenak, material teknikoak...).

• Iritzia emateko ahozko eta idatzizko testuen ezaugarritzea eta ekoizpena: iritzi-artikuluak, debateak, eta abar.

METODOLOGIA

Kurtsoak hertsiki erlazionatutako alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Ariketa praktikoetan oinarrituko dira eskolak bereziki. Ariketa horiek oinarri hartuta emango ditu irakasleak behar diren azalpen teoriko gehienak.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	30		20		10				
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	45		30		15				

Legenda: M: Magistrala S: Mintegia GA: Gelako p.
GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p. GCL: P. klinikoak
TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 20
- Banakako lanak % 40
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 20
- Lanen, irakurketen... aurkezpena % 20

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ebaluazio-metodoei dagokienez, Ikasleen Ebaluaziorako Araudiaren 8. artikulua ildotik, irakasgairako bi ebaluazio mota eskaintzen dira:

A modalitatea: Etengabeko ebaluazioa (%100): saio teoriko-praktikoetan gauzatzen diren lan ebaluagarriak kontuan hartuko dira; hauez gain, deialdi ofizialean azterketa teorikoa ere egongo da nota hobetu nahi duenak egin dezan.

B modalitatea: Azken ebaluazioa (%100): deialdi ofizialean gauzatuko den azterketa baten bitartez ebaluatuko dira ikaskuntzaren emaitzak. Honez gain, diziplinarteko proiektuari buruzko frogak ere gaituztu beharko dira.

A modalitatearen kasuan ikasleek, azterketa-probaren ordean egindako jardueren bidez eskuratuko dute kalifikazioa: jarduera praktikoa (%60) eta lan monografikoa (%40). Ebaluatuko dira gelan egindako ariketak eta praktikak, banakako lanak, talde lanak eta lanen ahozko aurkezpena. Irakasgaia A modalitateetan jokatu ahal izateko ezinbestekoa izango da irakasleak eskatutako lan gehienak (%90) garaiz eta moduan ematea eta horietako bakoitzaren kalifikazioa gaituztuta izatea.

Ikasleek eskubidea izango dute azken ebaluazio bidez ebaluatuko izateko, etengabeko ebaluazioan parte hartu zein ez hartu. Eskubide hori baliatzeko, ikasleak etengabeko ebaluazioari uko egiten diola jasotzen duen idatzi bat aurkeztu beharko dio irakasgaiaren ardura duen irakasleari eta, horretarako, bederatzi asteko epea izango du, ikastegiko eskola egutegian zehaztutakoarekin bat lauhilekoa hasten denetik kontatzen hasita.

B modalitatea: Azkeneko proba. Proba horren edukiak eskoletan landutako gai eta ariketa praktikoa zein teorikoen inguruan izango da. Halaber, modalitate hau aukeratzeko duen ikasleak irakasleak kurtso hasieran ikasle guztientzat proposa lezakeen lan monografikoa ere egin behar du eta azterketaren egunean aurkeztu, ahoz eta idatziz. Ebaluazio-irizpidea hurrengoa izango da:

- Irakasleak eskatutako lan praktikoa: % 30. (%15 ahozkoa eta %15 idatzia).
  - Ordenagailuko ariketa praktikoa: %10.
  - Amaierako proba idatzia: test erako ariketak eta idatzizko eta ahozko testuen ekoizpena egiteko: %60.
- Irizpide hauek ohiko zein ez-ohiko deialdietarako erabiliko dira.

DEIALDIARI UKO EGITEA:

• Deialdiari uko egiten dioten ikasleek «aurkezteke» kalifikazioa jasoko dute.

• Etengabeko ebaluazioaren kasuan, deialdiari uko egin nahi dioten ikasleek kasuan kasuko irakasgaiaren irakaskuntza aldia bukatu baino, gutxienez, hilabete lehenago egin beharko dute eskaria. Eskari hori idatziz aurkeztu beharko zaio irakasgaiaren ardura duen irakasleari.

• Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

ERREFERENTZIA ETA ZITAZIO ARAUAK: Ikasleek, moduluko diziplinarteko proiektua baliatuta, zitazio arauak ezagutu eta erabili beharko ditu. Arau hauek bete ezean, plagioaren susmoa edo iruzurraren zantzua egotzi ahalko zaio egindako lanari.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ezohiko deialdian ikasleak azterketaren bidez eskuratuko du kalifikazioa. Ikastarorako lan monografikoa aurreikusten

bada, hura ere aurkeztu eta gainditu beharko du behin betiko kalifikazioa eskuratzeko.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasleak E-Gelan eta Erreprografia Zerbitzuan uzten dituenak.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- ALBERDI, X. & SARASOLA I. (2001). Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia, Bilbo, EHU.
- ELORDUI, A. eta ZABALA, I. (2005). "Euskararen normalizazioaren erronka berriak: komunikabideetako profesionalak eta hizkuntzalariak elkarlanean" Mikel Arrieta; María González, Arantza Gutierrez, Idoia Torregarai, Ana Urkiza; Aitor Zuberogoitia (ed.) Kazetaritza Euskaraz: oraina eta geroa EHUko Argitalpen Zerbitzua. Bilbo: 375-382
- EUSKALTZAINDIA (1986). Maileguzko hitz berriei buruz Euskaltzaindairen erabakiak
- EUSKALTZAINDIA (1992-). Euskaltzaindiaren arauak. Bilbo: Euskaltzaindia.
- EUSKALTZAINDIA (1992). Hitz elkartuen osaera eta idazkera
- EUSKALTZAINDIA (2000). Hiztegi batua. Euskaltzaindia, Bilbo.
- GARZIA, J. (2008). Jendaurrean hizlari. Irun: Alberdania.
- GUTIÉRREZ RODILLA, B.M. (1998). La ciencia empieza en la palabra. Análisis e historia del lenguaje científico. Ed. Península
- GUTIÉRREZ RODILLA, B.M. (2005). El lenguaje de las ciencias Ed. Gredos
- HAEE / IVAP (2005). IVAPeko estilo-liburua. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IDIAZABAL, I. & GARCIA, I. (ed.), (2007). Ahozko euskara. Azterketak eta irakaskuntza. Bilbo: EHU. (sare-argitalpena: www.testubiltegia.ehu.es).
- IDIAZABAL, I. & LARRINGAN, L.M. (arg.) (1998). Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratze baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
- IVAP (1997). Argiro idazteko proposamenak eta ariketak. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IVAP (2003). Galdezka: euskarazko zalantzei erantzunez. HAEE/IVAP, Gasteiz.
- konsulta: <http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43->
- UZEI (1982). Maileguzko hitzak: ebakera eta idazkera
- UZEI (1988) Laburtzapenen gidaliburua (siglak, ikurrak eta laburdurak) Elkar. Donosita
- ZABALA, I. (2000). "Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak", Ekaia, 12.
- ZUBIMENDI, J.R. (2004). Ortotipografia, Gasteiz: Eusko Jaurlaritza.
- Sareko573/es/contenidos/informacion/dih/es_5490/adjuntos/estilo_liburua/ortotipografia.pdf

Gehiago sakontzeko bibliografia

Aldizkariak

- Administrazioa euskaraz
- Ekaia
- EKHUYAR Zientzia eta Teknika
- Hik Hasi
- Argia
- Harmaila

Interneteko helbide interesgarriak

- ADMINISTRAZIOKO HIZKERA: http://www.ivap.euskadi.net/r61-2347/eu/contenidos/informacion/admin_hizkera/eu_3810/hizkera_menu_e.html
- AGIRI SOZIOLABORALEN EREDUAK: http://www.kultura.ejgv.euskadi.net/r46714/eu/contenidos/informacion/dokumentu_soziolaboralak/eu_9374/agiri_soziolaboralak.html
- AZPIDAZKI (Administrazio eta zerbitzuen arloan euskara erabiltzen laguntzeko gomendio, argibide eta baliabideak; EHU): www.ehu.es/azpidazki
- CENTRE DE REDACCIÓN: <http://mutis2.upf.es/cr/casjur2005/index.html>
- DUDANET: <http://www.ivap.euskadi.net/r61-v50001x/eu/v50aWar/comunJSP/v50acambioldioma.do?v50aCgaldioma=eu>
- EHULKU: <http://www.ehu.eus/es/web/euskara/ehulku>
- EUSKALTERM (terminologia bankua): www1.euskadi.net/euskalterm
- EUSKARA BATUAREN ARAUAK eta HIZTEGI BATUA: www.euskaltzaindia.net
- <http://parles.upf.edu/cr/casacd/index.html>
- <http://www.ehu.es/azpidazki/>
- <http://www.ehu.es/ehulku>
- <http://www.euskaltzaindia.net>
- <http://www.hiztegia.net>

<http://www.uzei.com/hobelex/>
<http://www.xuxen.com>
Osasungoa Euskaratzeko Elkartea, <http://www.oeegunea.org>
www.euskaltzaindia.net
www.gipuzkoa.net/kirolaeuskaraz
www.hiztegia.net
www.xuxen.com
Zientzia eta Teknikaren aldizkaria, <http://www.zientzia.net>

OHARRAK

Ikastaroa egiteko gutxienez euskararen oinarrizko ezagutza izan behar du ikasleak.